

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 egy óra 25 K Félévre 150 K
 negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlössy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Az egységes kormányzó-párt

Bethlen István gróf, a kormányalakítással megbízott miniszterelnök, az erdélyi fejedelmi-sarjadék, az irredenta sovén-magyar, a nagy koncepciójú, széleslátókörű diplomata, a gyakorlott, tapasztalt politikus csak azzal a feltétellel vállalta a kormányalakítást, ha sikerül neki egy egységes kormányzó-pártot alakítania, mely nehéz munkájában támogatja a munka sikerét biztosítja. Ebtől a feltételtől mindenek fölött az világlik ki, hogy Bethlen gróf a sok szószátyárkodás helyett végre komolyan dolgozni akar. Dolgozni úgy, ahogy a nemzet egységes akarata mekkívánja. De kiviláglik az is, hogy olyan munkába, olyan nagy, hatalmas munkába akar fogni, mely csak úgy kecsegtethet a siker reményével, ha már most biztosítva van a kerékkötés: a kicsinyes forszalokodás, az egyoldalú és önző pártérdekek teljes kizárása.

Bethlen vállalkozása, a párt körökből kiszivárgó hírek szerint, alighanem kudarcot fog vallani. A pártok nem hajlandók önállóságot feladni, s nem hajlandók egy egységes nagy pártba tömörülni, mert — feltik pártérdekeiket. A keresztyén párt is félti, a kisgazdapárt is félti, s mindegyik a maga hegemoniáját akarja biztosítani. Ilyképen az a férfi, aki nem bármidron, hanem csak a nyugodt munka lehetőségének feltételével vállalta el a kormányzást, aki fölül tudott emelkedni a pártpolitikán, aki csak az ország, a nemzet érdekét tartja szem előtt, az alighanem szomorú szívvel állapíthatja meg, hogy minden nyomoruságunk, minden bajunk, minden szerencsétlenségünk dacára sem tudjuk magunkról lezárni az ősi turáni átkot: a pártoskodást és széthuzást. Az ellenség a kapunk előtt, felkészültebben és erősebben, mint valaha, az ország romokban, mindenéből kifosztva, a nép kiéhezve és lerongyolva, — s odafönn mégis vesszőfutást rendeznek a politikusok a pártprogramok és pártérdekek között, s nem akarnak, vagy nem tudnak a rettenetes helyzet magaslátára emelkedni.

Egy kerek esztendő múlt el a feleszmélés óta s a pártérdekek egy becsületel lépéssel sem engedték az országot előbbrehaladni. Mintha minden erőnk, minden tudásunk és kitartásunk kimerült volna a jelszavakkal bőven felruházott, bebiztosított pártok létrehozásában, a galíciai tetvek eltávolításának hiába való követelésében, az irredentás megszavazásában, a fényűzési adó behozatalában és a — képviselők felemelt fizetésének megszavazásában...

A pártkörökben azt hiszik, hogy az országnak ideleln legfőként abban fő a feje, hogy hány miniszteri tárcát kap a keresztyén párt, hányat a kisgazda és hogy a disszidenseknek juttatható e esetleg egy-egy államtitkárság a maradékból? Vagy hogy melyik tárca fontos az egyik, melyik a másik párt számára.

Rettenetesen hatalmas tévedés. Az országnak ideleln a végeken, a buzakeresztes verjételes rónaságon és a bérkoszoruzta fel-földeken egyaránt abban fő a feje, hogy mikor teszik már félre odafönn a politikusok, a bizalmat és mandátumot nyert képviselők a személyi kérdéseket és pártérdekeket egészen és mikor emelkednek hivatásuk, s a helyzet magaslátára és mikor kezdik meg végre a komoly értékes, alkotó munkát, amelyeket megígértek. S mikor tömörülnek, mikor egyesülnek végrehalára egységesül és kizárólag az ország érdekében egy egységes, hatalmas keresztyén nemzeti polgári pártban!

Ez az, amit az ország népe egyedül tud-

vósnek, egyedül helyesnek és egyedül kötelességszerűnek tart. Ez való ma az ország kül- és belpolitikai helyzetéhez, ez való a nép hangulatához s a jövő megalapozásához.

Tegyük félre odafönn a személyi és párt-

szempontokat, s tartsák fenn önállóságukat, ha úgy tetszik, de egyetlen egyet akarjanak mindannyian: a keresztyén nemzeti politikát, az új, az erős, a csorbítatlan keresztyén Nagy-Magyarországot!

Megalakul az egységes párt?

Prohászka püspök kihallgatása és beszéde — A keresztyén párt elhatározta a belépést

Budapest, július 9. (Nemz. St. tel. jel.) A politikai válság megoldása ma estére helyeződött át. A tegnapi napnak érdekes eseménye volt Prohászka Ottokár püspök váratlan meghívása a kormányzóhoz. A püspök kihallgatása több, mint egy óra hosszúra tartott, részletek azonban nem szivárogtak ki felőle. A tény csak az, hogy Prohászka püspök kihallgatása után a pártkörben beszédeket mondott és kijelentette, hogy a lengyel és orosz események, a kommunista mozgolódások következtében a haza veszélyben van, s a pártoknak haza iránti kötelességük azon munkálkodni, hogy a válság véget érjen, s erős, alkotni képes kormány kerüljön az ország élére. Prohászka beszéde nagy hatással volt a párt tagjaira, akik aztán Krieger Aladár kivételével elhatározták, hogy részt vesznek az egységes kormányzó-párt megalakításában. Feltétel gyanánt azt kötötték ki, hogy egyik párt sem olvad bele a másik pártba, hanem mindegyik, a disszidensek csoportja is, külön külön, testületileg lép be az egységes pártba.

Budapest, július 9. (Nemz. St. t. jel.) Bethlen István gróf, kormányalakítással megbízott miniszterelnök tegnap este jelentést tett a kormányzóknak a pártokkal folytatott tanácskozásairól.

Még öt várost visszakapunk?

Gyanus tanácskozások Párisban

Budapest, július 9. (N. St. t. j.) A Nemzeti Sajtóiroda megbízható helyről nyert információ alapján jelenti, hogy igen rövid időn belül vissza fogjuk kapni Pozsony, Kassa, Arad, Temesvár városokat. Igaz, hogy a visszaadásért igen nagy árt kell fizetnünk, de nemzeti

szempontból szükséges az, hogy mielőbb minél több szinmagyar város visszacsatoltassék az anyaországhoz. A Párisban most folytatott tárgyalások eredményétől függ a nagyhatalmak intézkedése, amely visszaadni rendeli a magyar városokat.

Az orosz offenzíva célja

Róma, július 9. (Nemz. St. tel. jel.) A Tribuna jelenti: Lengyelországban az északi frontszakasz épen nem volt veszedelmes. Tény az, hogy az oroszok egész Ukrajnát elfoglalták és most már Kóvnó is a kezükben van, de ez nem azt jelenti, mintha Leninnek a lengyel közlérsaságra döntő csapást mérni sikerült volna. Kraszín már a Lloyd Georgeval folytatott tanácskozások során bejelentette, hogy Oroszországnak létkérdése, hogy Ukrajna termesét megszerezze magának és hogy a Donec-vidéki szénbányák hozamát a maga számára biztosítsa. Az orosz offenzíva célja nem Lengyelország megtámadása, hanem Ukrajna visszaszerzése. Angol katonai körökben úgy ítélik meg a helyzetet, hogy Oroszországnak nincs módja arra, hogy a lengyel hadjárat után valamilyen újabb hadjáratot folytathasson.

Fimmen hazudott

Bécs, július 9. (N. St. t. j.) A Reichpost közli, hogy egy holland újságíró valótlannak nevezi Fimmen titkárnak azt az állítását, hogy a Magyarország ellen folytatott bojkottot 300,000 holland munkás támogatja.

Montenegró kiűritése

Belgrád, július 9. (N. St. t. j.) A szövetségesek mint hírlík, felszóították a szerb kormányt, hogy Montenegrót a legrövidebb idő alatt őrítse ki. Montenegrót nemzetközi védelem alá akarják helyezni.

Minden öntudatos magyar keresztyén ujságot olvass!

A spaai értekezlet

Zürich, július 9. (N. St. t. j.) A spaai tanácskozáson szóba került a lengyel kérdés és az orosz helyzet. A lengyelek nem hajlandók Kelet Sziléziában Németországnak engedelményeket tenni, ami feltétlenül megnehezíti a helyzet megoldását.

Felhívás

Debrecen szab. kir. város közönségéhez!

A helybeli lapok közölték Dr Széll Kálmán orvos urnak az Augusztus szanatorium vezetősége ellen beadott feljelentését. A feljelentéssel foglalkozni nem kívánok, azonban mint a József kir. herceg Szanatorium Egyesület debreceni gyűjtési akciójának védnöke, felhívom az adakozók figyelmét arra a körülményre, hogy a feljelentés és az azzal kapcsolatos ügyek magának a tüdőbeteg akciónak elsődrendű hazafias és emberbaráti jelentőségét a legtávolabbról sem érinthetik és az egyes személyek ellen megindított eljárás vagy hírlapi támadás akciónk tiszta céljainak támogatásától senkit vissza ne riasszon.

Ezért arra kérem a város hazafias és jótékony közönségét, hogy a f. hó 11. és 12. napján „Egy nap a magyar népért” jelszó alatt lefolytatandó gyűjtést, amelyet az egyesület budapesti központjának kiküldöttjei fognak vezetni, teljes erővel és áldozatkészséggel támogatni szíveskedjék.

SZOMJAS GUSZTÁV,
kormánybiztos-főispán.

Fimmen — orosz zsidó

Bécs, július 9. (Nemzeti St. tel. jel.) A Reichspost mai száma a holland keresztény-szociálista párt azon értesítését közli, hogy Fimmen, aki Bécsben az amszterdami szakszervezeti szövetség nevében tájékozódott a magyar követnél és aki Amszterdamban a bojkott megszigorítását javasolta, — nem holland ember, hanem orosz származású zsidó, akit az ujonnan felállított szövetségbe Oroszország részéről delegáltak.

Nem maradhatnak meg a demarkációs vonalak

Előre láttuk, hogy amint az ország ébredni kezd a veszített háború, a két forradalomnak nevezett felfordulás és az ellenséges megszállás által okozott dermedtségéből és megindul a gazdasági termelő tevékenység, az ugynevezett demarkációs vonalak mentén kifognak derülni azok a szörnyűségek, amelyek sok tízezer négyszögkilométernyi területen kínos küzködésé teszik a magyar honpolgárok életét és lehetetlenné nem csak a haszonnal járó gazdálkodást, hanem általában az egész megélhetést is. Legelőbb a román demarkációs vonal mentén támadt kelevények fakadtak ki és a román kormány nagy kegyesen hozzájárult ahhoz, hogy mindenféle zaklató ellenőrzés mellett a demarkációs vonal mentén a gazdák hozzáférhessenek a földjeikhez, a termést persze ott kell hagyni a románok kezén. Az ilyen a zsákmányoló Románia végre tudja hajtani, mert hiszen a hadseregét nem arra használja fel, hogy az orosz bolszevisták ellen küzdjön, hanem sürgősebb neki azoknak a magyar vidékeknek kifosztása, ahová csapatai el tudtak jutni.

A szerbek is azt tartják fontosnak, hogy csak július végén menjenek ki az országrábi béketervezet ellenére is megszállva tartott területekről, mert hiszen ez az ő javukra több száz ezer hold termést jelent. Legujabban a cseh demarkációs vonalról olyan hírek jönnek, hogy a győri, mosoni községek nem tudnak hozzájutni a Duna másik, a csehek által megszállott partján levő földbirtokukhoz, a csallóköziek pedig a magyar parton levő erdeikhez. Tehát tárgyalásokra van szükség. A huszadik században amelyet egy előrehaladott civilizáció és kiépített jogbiztonság korának neveztek valaha, nemzetközi tárgyalások kellene ahhoz, hogy valaki a saját birtokához hozzájusson és használhassa. Semmiem úti rá jobban a bűnös rablás bélyegét az egész megszállási úzletre, mint ez. A nemzetközi jog szerint államok viselnek háborút államok ellen. Ebben az esetben román, cseh és szerb hatalmasságok magyarországi birtokosok magántulajdoná ellen. Bajos lesz ennek az ugynevezett megszállásnak ezt a községes büntelt jellegét bármiféle történelmi írásnak is megváltoztatni.

Egy országnak ezeréves gazdasági összeforradását nem lehet a papiroson szétszabdálni. Erre nincs elég ereje kis szomszédainknak, de

még hatalmas pártfogóknak sem. Pláne, ha ez a pártfogás is csak olyan kétséges valami, mint a mostani. Egészen hiába fogják megpróbálni az ugynevezett határmegállapító bizottságok továbbtolni az országot felszabdáló vonalakat. Ujabb, meg újabb gazdasági képességekre fognak tüközní. Hol egy községi határt, hol egy vízszabályozó társulatot, hol egy szövetkezeti vagy másféle ilyen gazdasági alakulást kell keresztlívágni. Mégis csak vissza kell tenni ezeket a vonalakat azokra a határookra, amikkel az ország a háboru előtt ezer esztendőn át birt. Nem hiszük, hogy lenne már a világon olyan nép, amelynek elég tág a lelkiismerete arra, hogy a szóbanlévő demarkációs képességeket hosszabb időn át elviselhesse. A büntudat és a lelkiismeretfurdalás is cselekvő tényezővé válhatik.

Az árvák és özvegyek sorsa

A háboru alatt a hadbavonultak százezreit ugratták be az ugynevezett hadbiztosításokba a lelketlen ügynökök és a biztosítási ügynökökkel felcsapolt, közigazgatási közegek, akik a hadisegélyesek ügyével foglalkoztak és valósággal erőszakkal kényszerítették a hadbiztosításra a hadbavonultak családjait, ha a rábeszélés nem sikerült. Tisztelet a kivételnek, akik ezzel az üzlettel nem foglalkoztak a hadbavonultak hadisegélyéből kisajtott, véres ügynökjuttalékért. Hogy miképpen fest ez a biztosítás a valóságban, ime a példa: Molnár István városi hivatalnok a harctéren megrokkant és a benne lappangó halálos betegséggel tért vissza. Szerette a családját és 1917-ben a felesége és kis fia javára külön-külön bebiztosította az életét 1000—1000 koronára. Fizette is a biztosítási díjat 1918-ban bekövetkezett haláláig. Az özvegy bejelentette a halálesetet és várta az 1000—1000 koronás hadikölcsönkötvényt, de a Magyar Országos Biztosító intézet melynek vezérügnöksége van Debrecenben, nem sietett vele, megvárta a forradalmat, a proletárdiktatúrát, az oláh megszállást és a felszabadulást.

Még talán tovább is halasztotta volna az özvegy és az árva tulajdonát képező hadikölcsönkötvény kiadását, ha az elhunyt hősi halott egyik kishivatalnoklára lármát nem csap és erőlyesen nem követeli a két hadikölcsönkötvény kiszolgáltatását. Erre a vezérügnökség irt a központnak és az egyik kötvény két, a másik három hét múlva meg is érkezett, azonban az özvegynek és az árvának még 10—10 koronát kellett ráfizetni az átvételkor, amit a következő tételeket tartalmazó jegyzék igazol:

Hagyatéki illeték	25
postaköltség	15
díjhátralék	26
nyugtábelvények	10
Összesen	76
kamatkülönbözet	66

fizetendő tehát 10 korona.

Az özvegy és árva mekapták tehát az 1000—1000 koronás hadikölcsönkötvényt, mely már 1918 októberében illetékes tulajdonuk volt, az 1918, 1919 és 1920 évi kamatszelvevények nélkül. Bizunk benne, hogy az árvaszék meg fogja védelmezni a hősihatott árvájának és özvegyének jogait a förtelmes kapzsisággal szemben. Mi jögon használta föl a biztosító intézet a volt ügyfele örökösének tulajdonát képező hadikölcsönkötvények 3 évi szelvényeit? Még az elszámolás tételeit is meg lehet firtatni. Az árvaszék sok százezer árva és özvegy érdekében cselekednék, ha külön-külön perelné a biztosító intézetet. Meg kell már egyszer ezeket a biztosító ügyeket is vizsgálni és a keresztény nemzeti irányzat korbácsával kiverni mindenünnen a kapzsi és a felek tudatlanságát rutul kihasználó zsidó szellemet. Ezt az ügyet nyilvánartjuk. (Rr.)

A szerb régens koszorú

Zágráb, július 9. (Nemz. St. tel. jel.) Sándor szerb régens herceg zágrábi látogatása alkalmával meglátogatta a vértanuhalált halt Zrinyi Péter és Frangepán Kristóf sirjait és egy egy ezüst koszorút helyezett el azokon. (Már nemcsak földünket, hanem történelmünk nagy alakjait is ki akarják maguknak sajátítani!)

Adalék

a „magyar” sajtó lélektanához

Többször tárgyaltuk már az áliberális zsidósajtó alattomos, kétszínű viselkedését. Tegnap számunkban vezetőhelyen foglalkoztunk ennek a „magyar” sajtónak sunyi viselkedésével s rámutattunk, hogy ha most nem is látják időszerűnek a nyílt színvallást, a sorok közt, vagy egyes való vagy költött hírek tendenciózus közreadásával, vagy színező kiemelésével igyekeznek annak a rágalmozó hadjáratnak a szolgálatába szegődni, mely „fehér terror” üvölt s ennek a vészkiáltásnak a hangoztatásával akarnak hangulatot kelteni a keresztény Magyarországot ellen. A külföldi közvéleményt akarják a keresztény hitben megújodni készülő, legázolt ország ellen uszítani, s a keresztény magyarságot bojkottal, terrortal arra kényszeríteni, hogy továbbra is egy idegen faj érdekeit szolgálja.

Ennek a kampánynak illusztrálására vesszük át az „Uj Nemzedék” jul. 9-iki számának következő közleményét:

— (Herczeg Ferenc és a balatoni affér.) Hogy milyen eszközökkel dolgoznak a magyarság itt bent székelő ellenségei arra vonatkozóan jellemző az alábbi eset. Budapest napok óta suttozják bizonyos „jól értesült körök”, hogy Balatonfüreden nagy bojtányok játszódtak le, melyeknek felkavarói az ébredő magyarok és a tiszték. E hírek szerint, melyeknek terjesztői az esetet egész határozottsággal adják elő, a balatonfüredi szanatórium halijában az ébredő magyarok éjszakánkénti hangosan dárídóztak, aztán amikor csendre intették őket, betörték a szanatóriumba és ottan a beteget és öreget megverték. Hogy a hihetetlen és felháborító rágalomnak bizonyos valószínűséget adjanak a terjesztők, belekeverték Herczeg Ferenc fényes és tiszteletreméltó nevét is. A A hírforrás szerint Herczeg Ferenc maga is felébredt a lármára, megjelent az erkélyen hálóingben és arra kérte a zajongókat, hogy oszoljanak szét. Felszólításának nem lett foganatja, mire Herczeg Ferenc az erkélyről revolverével a tömegre löött. Egyik esti lap ezt a szemnzedelt hazugságot óvatosan, de azért elég nyíltan megírta, bizonyára azért, hogy a „fehér terror”-t vázolja s a „jogrend” helyreállításának szükségét szemléltesse. Mi azonnal felszólítottuk a balatonfüredi fűrdőigazgatóságot, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az egészről semmit sem tudnak. Ma reggel pedig az Uj Nemzedék munkatársa felkereste Herczeg Ferencet Hidegkúti-uti villájában, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Kérem, egész határozottan cáfolja meg a felháborító hazugságot. Én itthon a villámban dolgozom és ebben az évben nem voltam sem Balatonfüreden, sem a Balaton tájékán. Az egészről egyetlen szó sem igaz.

Ezeket a felvilágosításokat természetesen megkaphatták volna azok a „magyar lapok” is, melyek minden utánjárás nélkül siettek megírni a balatonfüredi „bojtányt”. Így működik 1920-ban a „magyar” sajtó, itthon is, külföldön is.

FRIEDRICH ISTVÁN

volt magyar királyi miniszterelnök

vasárnap este az Arany-Bika dísztermében szónokol az Ébredő Magyarok művész-estélyén FRIEDRICH ISTVÁN útjában elkísérik ZÁKÁNYGYULA és WEISZ KONRÁD képviselők, az ÉME elnökei.

A műsor keretében fellépnek még LISZT NANDINE, PRÖHLE INGBORG, BAKOSS SAROLTA, SZÜCS GÉZÁNÉ, VIZVÁRY ELZA operabénekesnő, W. HAMMERSTAEDT JÁNOS és dr JÓNA KÁLMÁN.

Az estélyt dr IVÁNYI BÉLA egytanár, az Ébredő Magyarok debreceni elnöke nyitja meg.

Jegyek a „Fehér Ujság” kiadóhivatalában kaphatók. Előadás pontban 9 ó. kezdődik.

HIREK

Horthy katonája

halt meg a napokban Szegeden Asztalos Imre... Mikor még „circusz kormány” hívták Pesten a szegedít, mikor még csupán veszedelem, elszántság volt Horthy katonának lenni, akkor már ő ott volt a kormányzó mellett. Csak azért is. Állotta a lenézést, állotta a gunyt és szíkot és volt Horthy katonája, — mert magyar volt, igaz-vérig, lelke mélyéig magyar, Scythiából jött, szítyia magyar. És igen igen szerette a vezért, a bálványt, az idélt, aki még magyarabb, még szítyiább magyar volt, mint ő, mert még többet áldozott, még többet kockáztatott magyarságáért... Mikor változtak az idők, s a büszke sástoll dacosan rezgett a délibábos rónákon, Asztalos Imre tolla sem maradt otthon. Ment a vezérrel, ahova utja vitte. Ment Siófokra, ment Budavárba, őrizte, védte a testével... S végre összeroppant, beteg lett, meghalt. De emléke örökre köztünk maradt, s késő unokáknak is mutatni fogja: milyen az igazi, vérbeli magyar katona... Hüségének emlékét őri a vezér nagy szíve...

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomban: Nagytemplomban délelőtt 9 órákor predikál Konrád Zoltán segédlelkész, délután 3 órákor káth. magyarán Konrád Zoltán segédlelkész. Kis-templomban délelőtt 9 órákor predikál Szele György lelkész, délelőtt 11 órákor predikál Konrád Zoltán segédlelkész, délután 3 órákor káth. magyarán Nagy István segédlelkész. Kossuth-u. templomban délelőtt 9 órákor predikál dr. Ferenczy Gyula egyet. tanár, délután 3 órákor káth. magyarán Mezei Béla segédlelkész. Árpád-téri templomban délelőtt 9 órákor predikál dr. Révész Imre lelkész, délután 3 órákor káth. magyarán Almásy Márton segédlelkész. Ispótlly templomban délelőtt 9 órákor predikál Kerekes György Imre segédlelkész, délután 3 órákor gyermek istentiszteletet tart Kerekes Imre. — A Pallagon délután fél 4 órákor istentisztelet lesz.

Vasárnapi iskola a szokott helyen és időben.

A Konfirmált Leányok Szövetségében délután 3 órákor a serdülőknek, négy órákor a felnőtt tagoknak összejövetel lesz.

A róm. kath. templomban 6, 7, 8, háromnegyed 11 és fél 12 órákor csendes misék, 9 órákor nagymise, utána sz. beszéd. Délután 3 órákor litánia, sz. olvasó, 4 órákor sz. beszéd és a Mária Társulat éjféltossága.

Az ág. hitv. evang. templomban (Miklós-u. 3. sz.) vasárnap délelőtt 10 órákor Horváczy Béla végzi az istentiszteletet. Utána 11 órákor egyházi közgyűlés, melyre az egyház tagjai ezuton is meghívotnak.

— Személyi hir. Ghiczy Tihamér ker. főkapitány Lovassy főparancsnok kíséretében tegnapelőtt hivatalos ügyben Nyíregyházára utazott, honnan ma tért vissza.

— Amerikai szeretetadományok szétosztása. Mint tegnapi számunkban jelentettük, az amerikai vöröskereszt-egylet szeretetadományával gróf Károlyi György és Mrs. Thompson városunkba érkezett. Ma került szétosztásra a körülbelül egy milliót érő gyapjúfonál, melyet az amerikai vöröskereszt-egylet Debrecen keresztény gyermekei részére küldött. A szétosztásnál jelen volt Hubert Ottóné főispánné, Tankó Béla dr. ny. r. egyetemi tanár, mint tolmács, Márk Endre és Somossy László, mint a debreceni vöröskereszt-egylet képviselői, továbbá a helybeli jótehető nőegyesületek képviselői. Az értékes szeretetadományt nagy örömmel vették át az egyesületek kiküldöttei.

— Kinevezések a rendőrségen. A belügy-miniszter Varga Endre, Szabó Gyula, Maly Sándor rendőrdíjnokokat tb. rendőrfogalmazókká nevezte ki a debreceni városi rendőrkapitánysághoz.

— A házszámok és utcanevek táblák az idők folyamán annyira megkopptak, bemeszelés következtében olvashatatlanokká lettek, vagy le is hullottak, hogy különösen az idegen, nem leli meg a keresett utcát, vagy házat. Különösen az eljárók, kézbesítők, postások panaszozzák, hogy feladatuk teljesítése így nagyon meg van nehezítve. A hatóság szólítsa fel a háztulajdonosokat a rendbehozatalra s a város maga járjon elől a jópéldával.

— Vissza Palesztinába. Szegál Ábrahám palesztinai illetőségű debreceni lakost, a debreceni orthodox hitközség régen alkalmazott kmetiszó-tudorát a rendőrség Debrecenből kiutasította és elrendelte kitoloncoltatását. Szegál Ábrahám, ki mint idegen, internálva volt, tegnap Debrecenbe érkezett internálási helyéről ügyeinek elintézésére. Hétfőn fogja a rendőrség utnak indítani Palesztinába.

— Ha a város a hibás. Az ohali bérleten több városi épület leégett, melyeknek helyreállítására a város kötelessége lenne, Csanak lenő bérlő már régóta sürgeti a várost, hogy tegyen eleget szerződésben előírt kötelességének, azonban a tanács folyton halogatja. A bérlő elunta a doigot s beadványban fordult Hubert Ottó kormánybiztos-főispánhoz és fényképfelvételekkel bizonyította, mily rettenetesen elhanyagolt állapotban vannak az ő bérletén a városi épületeknek csufolt dűledékek. A főispán azzal adta ki a panaszt a városi tanácsnak, hogy 2 hét alatt érdemleges jelentést tegyen.

— Az összes tanító urakat és tanítónőket felkérem, hogy a tüdőbetegek javára szolgáló gyűjtési akció részleteinek megbeszélése végett a városháza közgyűlési termében szombaton 10-én délután 4—7 óra között jelenjenek meg. Iskolaszéki elnök.

— A Lenin fluk véres munkája. Irta egy szemtanu füzetekint ára 5 korona. Kapható: Antalfynál.

— Utónállók a csegei erdőben. Veszedelmes kalandja volt a tiszacsegei határban levő keményhádi erdőben Remenyik Jánosné Máté Juliánna 35 éves menyecskének, aki száraz gelyfát szedgetett, mikor két torzomborz külsejű, züllött csavargó hirtelen megrohanta és a földre teperte. Az asszony kétségbeesetten kiáltozott segítségért és minden erejével védekezett. Dulakodás közben a száját akarták befogni, de az asszony annál jobban kiáltozott. Véletlenül többen is meghallották és segítségére siettek, mire a két rabló a mocsaras nádasban eltűnt. Az asszony feljelentésére a csendőrség felkutatta az erdőt és a nádas, de a két elvadult külsejű csavargó egérutat nyert. A támadók egyike magas, barna, a másik alacsony, vöröses szőke, mindkettő torzonborz, elvadult külsejű. Teljesen lerongyolódott ruházatuk mutatja, hogy már régóta betyárelélet élhetnek.

— Kommunista triumvirátus. Handler Gyula, a levitézlett kormánybiztos és egészségügyi megbízott, valamint H. Nagy Jenő és Kardos-Klein Lipót pénzügyi direktóriumi tag, ismét összeháldokoztak az ügyészség börtönében. Mindhármukkal irodai munkákat végeztetnek, hogy legalább valami hasznukat is lássák.

— Elítélt libatolvajok. Szabó Lajos, Péntek József, Péntek Sándor és Egyri Ferenc püspökladányi lakosokat, akik Püspökladányban négy libát loptak, valamint Feldmann Albert orgazdjukat a törvényszék Séllyey Gyula elnöklété alatt négy hónapi fegyházra ítélte. Feldmann és a két Péntek fellebeztek, de a többiek megnyugodtak az ítéletben.

— A Stromfeld-ügy. A budapesti hadosztálybíróóság folytatta Stromfeld Aurél vörös vezérkari főnök bünpörének tárgyalását. Ismét több tanut hallgattak ki, akik részben Stromfeld mellett, részben ellene vallottak.

— A népbiztosok bünpöre. A budapesti büntetőtörvényszék ötös tanácsa tegnap folytatta a népbiztosok bünpörének tárgyalását. Bokányi Dezső volt hadügyi népbiztos kihallgatása volt soron, aki kijelentette, hogy a prolektárdiktatura nem a burzsoa-osztály, hanem az antánt imperializmus ellen foglalt állást. Szerinte Kun Béla proletár-békéje sokkal emberségesebb lett volna, mint az antánt-hatalmak trianoni békeszerződése. Bokányi azután lakásügyi intézkedéseinek szociális előnyeiről beszélt, mire Stocker dr. elnök megjegyzi:

— A házbérek leszállítása mindenesetre szociális tett volt, de a házak kommunizálása már valódi kommunista rablás.

A hallgatóság e megjegyzésért lelkesen megéljenzi az elnököt. A vádlott azután a vörös hadseregről beszélt, miközben fejére olvasák, hogy az autókiránduláson azt mondotta, hogy az altisztek legnagyobb része megbízhatatlan, a tiszteknek felét pedig fel kellene akasztani. Bokányi ennek dacára is tagad és ilyenforma kifejezést használ:

— Mikor Landlerrel az északi fronton harcoltunk... Mire a hallgatóság harsány nevetésben tör ki. Bokányi körülnéz és megismétli!

— Igenis harcoltunk! Bokányi kihallgatása a késő délutáni órákba nyulott bele.

KIS HIREK

Éhségzendüések vannak napirenden a csehek által bitorolt Felvidéken. Eperjesen a liszt fejkvótája havi 25 deka, a többi „kenyérnek való” vadbab- és vadgesztenye keverékből osztják ki.

Lengyelországban is óriási a drágaság; még nagyobb, mint nálunk. A kormányban a szociáldemokraták is bennülnek, de azok nemzeti irányuak és így az orosz vörös frontnak minden erejükkel ellenállnak.

Vörös zubbonyban harcolnak az orosz vörös katonák a lengyelekkel szemben. A lengyel hadsereg jól fel van szerelve és sok külföldi államból jelentkeznek önkéntesek a lengyel zászló alá, hogy a bolsevikiek ellen harcoljanak.

Eros rokonérés nyilvánul meg a lengyelekben a magyarság iránt. Párisban most folynak a tárgyalások, ahol a lengyelek azt a törekvést támogatják, hogy közös határokat kapjunk, s így közvetlen szomszédaink legyenek.

Visszaadja Amerika eredeti tulajdonosainak azokat a vagyontokat, amiket a háboru alatt ellenséges hatalmaktól és polgároktól elkobott. Az e tárgyban hozott törvény természetesen a magyarokra is vonatkozik.

A Déli vasut székelye valószínűleg rövidesen Párisban lesz. Az eddigi székhelyen: Bécsben olyan hatáskörű intézőség lesz, mint amilyen most Magyarországon van.

Már a lovakat is szurkálják mérgezett tüvel Szegeden. A rendőri nyomozást megindították.

Csehek terjesztik az álhíreket a lengyel hadsereg vereségéről. Félnek az erős Lengyelországtól, mert magyar-barát.

Az ébredő magyarok egyesülete Amerikában is megalakult. Tömegesen lépnek be a felvilágosodott magyarok.

Az áruló gaz csehek haditörvényszéke, mint most hazaérkezett hadifoglyok beszélik, tavaly augusztusban az oroszországi Krasnojarszkban tízenyolc magyar tisztet végeztetett ki.

— A zérus vagy: mit gondol magában a kedélyes szedő? A kedélyes szedő hallott valamit harangozni arról, hogy a zérus se nem oszt, se nem szoroz. Ahol a kéziratban 4 zérust lát, játszi kedéllyel hozzászed még egyet. Így történt ez a városi ideiglenes napidijasok kérelméről szóló tegnapi cikkünkkel is. Amit különben a figyelmes olvasó maga is kitalálhatott. Az 50 napidijas állandósítása ugyanis nem 500,000 koronányi megterhelést jelent a városra, miként azt a kedélyes szedő gondolja, hanem csak 50,000 koronát (négy nullával!)

— Fordulat a Jellinek-ügyben. Bujapest-ről jelentik, hogy Jellinek Morton ügyében új fordulat állott be, mely egész más irányt fog adni a félmilliárdos valutacsempészési ügynek. Krisztler államrendőrségi detektívfelügyelő az új fordulattal kapcsolatban tegnap Szegedre utazott.

— A bojkott és a bécsi drágaság. Bécsből jelentik, hogy állandó tüntetések vannak a városban, melyeken a munkásság élesen kikel az ellen, hogy a bojkott csak Ausztriát sújtsa, mert Csehország nem veszi azt komolyan. A villamosművek munkásai tegnap gyűlést tartottak s kijelentették, hogy évi 42 ezer korona fizetésüköböl megélni nem tudnak, miért is 60 ezret követelnek.

— Felhívás. Az összes érdekeltek figyelmét felhívjuk arra, hogy a debreceni szövetségközi bizottság (entente misszió) csupán, mint határbizottság és nem mint utlevél-osztály szerepel. Egyben újra tudatjuk, — hogy a munkástoborzásokról szóló hírek teljesen alaptalanok. Entente misszió.

— Dr. Eisler Géza börgyógyász, aki évekig működött a fővárosi közkórházak és berlini klinika bőrosztályain, rendelését József kir. herceg-u. 29. szám alatt megkezdte (8—10 ig. d. u. 2—5 ig.)

Pezsgős üveget vesz a Török pezsgőgyár. — Bors Károly képkiállítás, fémipar-szakiskola naponta fél 12-től 2 óráig megtekinthető. Zárul f. hó 10-ikén.

— Nyolc koronáért ujjalakitom nyakkendőt. Rákóczi 23.

Friedrich a keresztyén politikaért

Budapest, július 9. (Nemz. St. t. j.) Tegnap este egyik budai keresztyén körben gyűlés volt, melyen Friedrich István is beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a keresztyén ellenzék csak olyan kormány megalakulását fogadhatja és nézheti jószemmel, mely a keresztyén nemzeti politika megvalósítását tűzi maga elé. Ilyen kormányt ő és párja készséggel támogat, fenntartván a jóakaratu kritika gyakorlásának lehetőségét.

— A politikai pártok — mondotta — most alkudoznak, most tanácskoznak egymással. Hangoztassuk el tehát feljűk teli torokból a nemzet mementőjét: tegyék félre a személyi és pártérdekeket s csak a haza javán munkálkodjatok! A nemzet nem akuszik az eléje tűzött politika fölött, melynek intranzigens keresztyénnek és nemzetinek kell lennie és nem tūri lovább megcsalását és kijátszását. Én tudom — végezte — hogy sokaknak nem tetszik e beszédem és hogy sok ellenség környez engem és hiszed csapatomat, de ismerem a népet és bízom a végső győzelemben. Éppen azért sohasem fogok politikámtól eltántorodni! Friedrichet beszéde végén a kör tagjai és vendégei sokáig lelkesen ünnepelték.

Színház

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* A budapesti Belvárosi színház vendégjátéka. Ma kerül színre másodsor a budapesti Belvárosi színház művészadójának vendégjátékával a Gyermektragédia. A páratlanul érdekesítő mű és az előadók művészi játéka a legnagyobb érdeklődésre tarthat igényt.

* Vasárnap délután a Belvárosi színház vendégjátékával rendezes helyarákkal a Három csésze tea vigjáték kerül színre.

* Jutta minden ízében izgalmas dráma. Hat felvonáson keresztül szenzációs részletek vonulnak el előttünk abból a kétségbeeső szomorú és vigasztalan életatmoszférából, amelyben a párisi erkölcstelen élet folyik. Bemutatja az Aranybika mozi.

* Femina tragédia 6 felvonásban, egyike a legszebb olasz filmeknek rendezése — megjátszása — fotográfiája brillians lala Manzini a szép primadonna, játéka kitűnő. Bemutatja az Uránia.

* Ravengán II. Harmadik rész. Küzdelem a levegőben, kalandortörténet 6 felvonásban az Apollóban.

SPORT

A Debreceni Tornaegyesület vasárnap délután 4 órakor a nagyerdei sport-telepen rendezendő országos atletikai versenye igazán érdekesítőnek ígérkezik a nagyszámban lejövő országos hírű atleták indulása folytán. A versenyen még az is, aki biztosan nyerné versenyt, teljes tudásával fog küzdeni; a versenyre ugyanis Gyarmathy Miklós, Létay Lajos és Lőkoviits Arthur és tsa cég értékes tiszteletdíjakat adományoztak, amelyeket az országos rekordhoz viszonylagosan 3 legjobb versenyszám győztese fog nyerni. Igen érdekes lesz a 400 m-es síkfutás Berács László és Kurunczy Lajos, Magyarország 2. és 3. legjobb 400 m-es futója között, azután a távolugrás az ez évi bajnok Aczél Pál és a DTE. többszörös távolugró bajnoka Hedházy Dezső között. A programmon szerepel még két olyan versenyszám, ami Debrecenben még nem volt; 110 m-es gátfutás és 300 m-es gyaloglás. Az előbbin az idei 110 m-es gátfutó bajnok a 400 m-es gátfutó bajnokkal, az utóbbiban a gyalogló bajnok legjobb ellenfeleivel találkozik. Jegyek elővételben még kaphatók Mentze Henrik sportcikkek áruházában (Piac-u. 36.)

Debr. Máv. TK—DKASE. Vasárnap a footballsport hívei is megtalálják a maguk szórakozását. Az úgvetőteri pályán a kereskedők csapata a Máv. TK csapatával fog mérkőzni. Az idei szezonban már találkozott a két csapat, amikor is a KASE győzött 2:0 arányban, de most az MTK valószínűleg revánst fog venni.

Meghívó.

Az ipartestület felkéri az alant felsorolt mestereket, hogy a vasárnap — előjárásági rendes és póttagok jelölése tárgyában — megtartandó szakosztályi ülésen megjelenni szíveskedjenek.

Délelőtt 9 órakor: fazekas, kályhás, kézményseprő. Délelőtt fél 10 órakor: férfiszabó, Délelőtt fél 11 órakor: timár. Délelőtt fél 11 órakor: kerékgártó.

APOLLO	URANIA
Szombat—Vasárnap 2 nap Ravengán III. III. rész. Küzdelem a levegőben. Kalandor történet 6 felvonásban. Csak 16 éven felüliek nézhetik. Előadások 5, 7 és 9-kor.	Szombat—Vasárnap 2 nap. Olasz film Femina Tragédia 6 felvonásban Főszereplő: italia Almirante Maugini. 16 éven felüliek nézhetik. Előadások 7 és 9-kor.

ARANY BIKA MOZI	
Szombat	Vasárnap
Jutta Dráma a párisi élet fertőjéből. Főszereplők: Violetta Napierska, Bruns Decarli. Csak 16 éven felüliek nézhetik. Előadások 7 és 9-kor.	

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Baját készített elegáns férfi öltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.
MŰVÉSZ, Rádógos-utca.

Eladó a Faragó-utca 10 sz. szép nagy sarokház!
Aláépítve, 5 lakással, elsőrendű cseréglá épület, cseréppel fedve
Ára: 180 ezer korona.

(A Faragó-utca a Csapó-utcából nyílik be. A Faragó-utca sarkán van éppen a villamos vasúli megálló és így a megállóhoz csak ötödik ház.)
Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló. Iroda: Veres-utca 9. szám. Hivatalos órák egész nap.

Eladó borok 1000 HL jó minőségű ó és új bor kisebb 2—3 hektoliteres tételekben is eladó.
Az ó-bor ára literenként 20 korona
Új boré 15 korona. Nagyobb vételnél árengedmény.
Vevők kívánságára hordóval is kapható. A hordó megállapodás szerinti árban. Hordó nélküli vételnél a hordó 30 napig díjmentesen kölcsönbe adatik biztosíték mellett.
Cím a kiadóhivatalban.

Eladó birtok! Azonnalátvehető!
112 magyar hold
A közeli Szeghalom határában Békésmegyében.
Ára magyar holdanként 6 ezer korona.
Komoly érdeklődők részére bővebb felvilágosítással szolgál az ezen birtok felett rendelkező NAGY LAJOS ORSZÁGOS ADÁSVÉTELI VÁLLALAT IRODÁJA, VERES-UTCA 9. SZÁM.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Posztóhulladékok a legmagasabb árban vásárol, bármilyen mennyiséget Libánczi Péterfia-u. 4.	Debreceni Gazdák Bankja részvénytársaság, Kossuth-u. 17. Kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safe deposit) páncél rekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.
Ezüst pénzt veszek bármilyen mennyiségben Steiner Mihály Burgondia-utca 9.	Romlott és jó tengerit, árpát és mindenféle romlott szemes terményt vesz a Haltonyész-tó rt. Egyháztér 6.
Társat keresek egy üzemben levő jó jövedelmező gyárállalathoz 100 000 koronával. Cím a kiadóhivatalban.	Kaucióképes üzletkezelő felvétetik. Péterfia 4.
Haszonbérbe adok egy 30 és egy 45 köblös tanyát a Cserén Geréby Deák Ferencz-u. 13. szám.	
Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-u. 22. Telefon: 1365.	

Iroda áthelyezés!
Zákány József
központi fuvarozási irodáját folyó hó 7-étől **Ferencz József-ut 43. szám alá** helyezte át.

Kovács és Kazánszenet, Akác műfat, Romancementet, Tűzfát vagon-tételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok
Polyánszky Oreszt tűzifa és szén kereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközök.

Felhívás!
Famegmunkálással foglalkozó kisiparosok műhasábját válthatnak ki a házipénztárnál ölenként 1200 koronás árban.
Debreczen, 1920. július 9.
Házi pénztár.

Borbély-fodrász mesterek figyelmébe!
A szakosztály elnöksége felkéri az összes mestereket, hogy 11-én, vasárnap délután 4 órakor az ipartestület helyiségében az árszabály kidolgozása, tisztújítás és egyéb fontos ügyek megbeszélése végett saját érdekükben megjelenni szíveskedjenek.

Kiadja: MAGYAR NEMZETIKÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R. T.